

Chování obyvatelstva v případě havárie s únikem nebezpečných látek.

Zkušenosti z různých mimořádných událostí ukazují, že neznalost hlavních a rozhodujících zásad chování obyvatelstva může podstatně zvýšit její ničivé následky. Charakteristickým rysem havárie s únikem nebezpečných látek je skutečnost, že přichází náhle a neočekávaně, a že postihuje obyvatelstvo zcela nepřipravené.

Přítom k úniku nebezpečných chemických látek může dojít jednak působením člověka, u havárií způsobených přímo ve výrobě, při skladování nebo dopravní nehodě v důsledku přepravy nebezpečné látky, ale i vlivem přírodních účinků, především povodní, silného větru, sesuvů půdy a v poslední době i při teroristických útocích.

K úniku nebezpečných látek tak může dojít prakticky všude. Mimo stacionární zdroje to mohou být i zdroje mobilní, kterými jsou dopravní prostředky přepravující nebezpečné látky po silnicích, železnici, resp. na vodních tocích. Jejich únik nelze také vyloučit z potrubí a ze skládek.

Nejvýznamnějšími nebezpečnými chemickými látkami z hlediska jejich četnosti jsou jednoznačně chlor a čpavek, které se vyskytují ve všech větších městech, kde jsou provozovány ve vodárnách, zimních stadionech, v zařízeních pro zpracování masa, mlékárnách, nemocnicích apod.

Prvořadou zásadou chování v případě havárie je, **že se nepřibližujeme k místu havárie a vyhledáme vhodný úkryt.** V místě havárie je koncentrace nebezpečné chemické látky vždy nejvyšší a tedy nejnebezpečnější. Každé přiblížení k místu havárie bez ochrany dýchacích cest má za následek ohrožení zdraví. Vyhledat vhodný úkryt znamená urychleně se ukrýt v nejbližším domě ve vyšších patrech na závětrné straně budovy a pokusit se místností utěsnit. Většina nebezpečných chemických látek je těžší než vzduch, a proto se snadno dostávají do sklepních a přízemních místností. Z toho důvodu je zásadně nesprávné hledat úkryt právě tam. Pokud jsme doma, nikam nevycházíme. Utěsněním oken v místnosti, ale i navlhčenými závěsy a záclonami, zamezíme průniku nebezpečné látky do místnosti. Dále je nezbytné vypnout veškerou klimatizaci a utěsnit veškeré další větrací otvory.

Při havárii se může stát, že obyvatelé budou muset určitou dobu pobývat v zamořeném prostoru nebo jím projít. V tomto případě je nezbytně nutné chránit dýchací cesty a povrch těla pomocí prostředků individuální ochrany nebo takzvaných improvizovaných prostředků ochrany. Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici a pomocí kterých je možné chránit dýchací cesty a celý povrch těla.

I když ještě nedošlo ke kontaminaci povrchu těla nebezpečnou látkou, je účelné připravit si zásobu desinfekčních nebo neutralizačních roztoků případně jen zásobu vody k omývání těla. V případě kontaminace povrchu těla je potřebné se osprchovat nebo omývat zasažená místa na těle a také vyměnit ošacení.

Pokud bylo provedeno varování obyvatelstva sirénami, vždy sledujte regionální vysílání rozhlasu, televize, ale i obecních rozhlasů, ze kterých se dozvíte informace o tom co se stalo a další konkrétní postupy činnosti ohroženého obyvatelstva. Budete-li vyzváni k evakuaci, je třeba si připravit evakuační zavazadlo.

Jednejte klidně a s rozvahou. V žádném případě nepodléhejte panice a zbytečně netelefonujte. Zabráníte tak přetížení telefonních sítí se všemi jeho negativními důsledky. Vyvarujte se větší fyzické námahy, zamezíte tak zvýšení příjmu škodlivé látky do organismu.

Opustit byt lze pouze na pokyn velitele zasahujících složek integrovaného záchranného systému. Nezapomeňte poskytnout pomoc starým a nemocným lidem a lidem neschopným pohybu. Vždy se přesvědčte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt. Pokyny, které jsou záchrannáři vydávány, vycházejí z profesionální zkušenosti. Respektujte je tedy s důvěrou, protože vám pomohou při ohrožení únikem nebezpečných látek.

Příště : Improvizovaná ochrana před účinky nebezpečných látek